

Harstad kommune
Attraktiv hele livet

Kommunedelplan for miljø og klima 2024-2030

Forslag til planprogram

Innhold

1. Innledning	3
1.1 Bakgrunn.....	3
1.2 Formål	3
1.3 Planprogram	3
2. Rammer for planprosessen	3
2.1 Føringer	3
2.2 Tema i planen	4
3. Planprosess og medvirkning	5
3.1 Organisering av planarbeidet.....	5
3.2 Medvirkning	5
3.3 Utredningsbehov	6
3.4 Framdriftsplan	6

1. Innledning

1.1 Bakgrunn

Harstad kommunes gjeldende plan for miljø, klima og energi 2018-2021 ble vedtatt i kommunestyret i februar 2018. I kommunal planstrategi 2020-2023 er det bestemt at kommunal skal utarbeide ny miljø- og klimaplan i 2023.

1.2 Formål

Formålet med planarbeidet er å utarbeide ny miljø- og klimaplan for Harstad kommune 2024-2034. Planen skal ivareta mål og strategier fra kommuneplanens samfunnsdel og oppfylle statlige krav til klima- og energiplanlegging i kommunene.

Planen skal vise status for klima, miljø og natur i Harstad, samt kommunen sine mål, strategier og tiltak. Planen skal omfatte kommunens rolle som myndighet og samfunnsutvikler med ansvar for planlegging, og rollene som tjenesteyter, innkjøper, eiendomsforvalter mv, i henhold til statlige forventninger til kommunenes klimaarbeid som beskrevet i Klimakur 2030.

Planen skal inneholde konkrete tiltak og virkemidler for reduksjon av klimagassutslipp, mer effektiv energibruk og miljøvennlig energiomlegging. Planprosessen skal munne ut i et konkret prosentmål for reduksjon av Harstad kommunes klimagassutslipp og prosentmålet skal settes slik at det er egnet til å bringe kommunens klimaplan/ klimabudsjett nærmere tilsvarende nasjonale mål og ambisjoner for utslippskutt. Planen skal rulleres innenfor hver valgperiode.

1.3 Planprogram

Arbeidet med kommunens miljø- og klimaplan er regulert i plan- og bygningsloven og følger lovens krav om planprosess. Loven stiller blant annet krav om at det skal utarbeides et planprogram som grunnlag for planarbeidet i alle planer som kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn. Ifølge plan og bygningsloven § 4-1 skal planprogrammet skal gjøre rede for følgende:

- formålet med planarbeidet,
- selve planprosessen med frister og deltakelse
- hvordan medvirkning i planarbeidet skal ivaretas
- eventuelle behov for utredninger

Planprogrammet skal legges ut til offentlig høring og vedtas i kommunestyret.

2. Rammer for planprosessen

2.1 Føringer

2.1.1 Internasjonale føringer

- *Parisavtalen*: Gjennom denne avtalen har verdenssamfunnet forpliktet seg til å kutte klimagassutslipp, og ulike land har meldt inn ulike klimamål. Avtalen slår fast at den globale oppvarmingen ikke skal overstige 2 grader og helst holdes under 1,5 grader.
- *FNs bærekraftsmål*: Regjeringen har bestemt at FNs 17 bærekraftsmål skal være det politiske hovedsporet for å ta tak i vår tids største utfordringer, også i Norge. Det er

viktig at bærekraftmålene blir en del av grunnlaget for samfunns- og arealplanleggingen, også i kommunene. De 17 målene er brutt ned i 169 delmål. Mange av bærekraftsmålene har direkte relevans for kommunens miljø- og klimaplan.

- FNs naturavtale: På naturtoppmøtet i COP15 i Montreal i desember 2022 ble det inngått en historisk naturavtale for å stoppe menneskelig ødeleggelse av natur og begynne å gjenopprette natur som allerede har gått tapt. Regjeringen skal nå vurdere hvordan naturavtalen skal følges opp i Norge.

2.1.2 Nasjonale føringer

- *Lov om klimamål (klimaloven)*: Loven følger opp Norges forpliktelser fra Paris-avtalen. Målet skal være at klimagassutslippene i 2030 reduseres med minst 50 og opp mot 55 prosent fra utslippsnivået i referanseåret 1990. Loven har videre som mål at Norge skal bli et lavutslippssamfunn i 2050. Det betyr at klimagassutslippene i 2050 skal reduseres i størrelsesorden 90 til 95 prosent fra utslippsnivået i referanseåret 1990.
- *Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning*: Planretningslinjene stiller krav om at alle kommuner skal innarbeide tiltak og virkemidler for å redusere utslipp av klimagasser i sin overordnede planlegging, der det tas hensyn til effektiv ressursbruk for samfunnet.
- *Stortingsmelding «Klimaplan for 2021 – 2030» (Meld. St. 13, 2020-21)*. Meldingen presenterer regjeringens strategi for å redusere klimagassutslipp i perioden 2021-2030 i tråd med Norges klimamål og i samarbeid med EU.
- *Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019-2023*: Regjeringen legger her vekt på at én av fire store hovedutfordringer de kommende år er «å skape et økologisk bærekraftig samfunn gjennom blant annet en offensiv klimapolitikk og en forsvarlig ressursforvaltning», og at alle kommuner har sentrale oppgaver med å håndtere disse utfordringene.
- *Nasjonal strategi for en grønn, sirkulær økonomi*: Strategien er basert på EUs grønne giv (Green Deal) fra mars 2021. Strategien har som ambisjon at Norge skal være et foregangsland i utviklingen av en grønn, sirkulær økonomi for bedre ressursutnyttelse.

2.1.3 Lokale føringer

- *Kommuneplanens samfunnsdel 2019-2031*: Miljø og klimaplanen skal følge samfunnsplanens overordnede målsetning om at «Harstad skal ha en framtidsrettet og ansvarlig vekst, der all utvikling og etablering skjer på en bærekraftig måte – miljømessig, sosialt og økonomisk».

2.2 Tema i planen

Bærekraft skal være et gjennomgående tema i planen, og skal som minimum omhandle temaområdene 1) klima og energi, 2) naturmangfold, 3) forurensning og 4) sirkulærøkonomi og bærekraftig ressursbruk. Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging gir følgende føringer for hva klimadelen i planen som minimum bør inneholde:

- a) Informasjon om klimagassutslipp i kommunen, fordelt på kilder og sektorer. Alle kilder som innebærer direkte utslipp av klimagasser innenfor kommunens grenser bør inkluderes.
- b) Informasjon om energisystem, energiforsyning og forbruk av energi innen kommunens grenser, herunder tilgang på miljøvennlige energiresurser.
- c) Framskrivning av utslippene i kommunen om det ikke gjennomføres nye tiltak, forventet etterspørsel etter energi og forventet ny energiproduksjon. Framskrivningsperioden bør være minst ti år.
- d) Ambisiøse mål for utslippsreduksjoner.
- e) Ambisiøse mål for mer effektiv energibruk og miljøvennlig energiomlegging i kommunal bygningsmasse og i kommunen for øvrig.
- f) Tiltak og virkemidler for reduksjon av klimagassutslipp, mer effektiv energibruk og miljøvennlig energiomlegging. Tiltakene og virkemidlene bør i størst mulig grad være koplet til oppnåelse av de målene som er satt av kommunen, og ha moderate kostnader sammenholdt med andre tiltak som kan gjennomføres med samme formål.
- g) Utredning av virkemidler som kan tenkes benyttet for å nå målsettingene, herunder en vurdering av om virkemidlene er kostnadseffektive.
- h) Handlingsprogram med en tydelig ansvarsfordeling for oppfølging av klima- og energiplanene.
- i) Sammenhengen mellom klima- og energiplanlegging og samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging.

3. Planprosess og medvirkning

3.1 Organisering av planarbeidet

Arbeidet med miljø- og klimaplanen vil være prosjektorganisert.

- Prosjekteier vil være kommunedirektør
- Prosjektleder vil være miljørådgiver
- Styringsgruppe vil være strategisk ledergruppe
- Det etableres en tverrfaglig arbeidsgruppe fra kommunens administrasjon der de ulike enhetene og fagområdene som jobber med klima-, miljø- og naturrelaterte arbeidsoppgaver er representert
- Økonomi, klima, og miljøutvalget vil være referansegruppe i prosessen

3.2 Medvirkning

Medvirkning skal gi innbyggere, næringsliv, lag og foreninger, organisasjoner og andre interessenter muligheten til innflytelse i beslutningsprosessene og til å komme med forslag og innspill. Kommunen skal lytte til alle innspill i kommuneplanarbeidet og vurdere dem. Bred medvirkning bidrar til at vi sammen finner de beste løsningene. I tillegg til ordinære høringer som beskrevet i plan- og bygningsloven planlegges følgende medvirkningsaktiviteter:

- Temamøter og workshops om hovedtemaene i planen

